

3 ZIEKTEBESTRIJDING TRITICALE

V. Derycke¹ en G. Haesaert¹

Triticale is vatbaar voor dezelfde ziekten als tarwe, maar gemiddeld genomen is de ziekte weerstand tegen bladplekkenziekte (*Mycosphaerella graminicola*) beter. Bladplekkenziekte komt algemeen voor, doch de aantasting blijft - mits een adequate fungicidebehandeling - bij de meeste rassen beperkt tot de onderste bladstadietages. De laatste groeiseizoenen vertoonden een groot aantal rassen een grote gevoeligheid voor meeldauw. Bruine roest was tijdens het groeiseizoen 2014 te Bottelare slechts in geringe mate aanwezig. Gele roest daarentegen was in 2014 zeer vroeg en gedurende het volledige groeiseizoen aanwezig bij de rassen opgenomen in de proef.

Door de Universiteit Gent en de Hogeschool Gent werd te Bottelare in 2014 bij 9 rassen (Tabel 3.1) het effect van een ziektebestrijding met het fungicidemengsel bixafen + prothioconazool + tebuconazool: 93,75 g + 125 g + 125 g/ha (Evora Xpro: 1,25 l/ha) bestudeerd. De behandeling werd uitgevoerd op 23 mei 2014 in het stadium "alle aren zichtbaar".

Gele roest was reeds vroeg in het voorjaar aanwezig. Naarmate het groeiseizoen vorderde en de vochtige en tamelijk frisse weersomstandigheden aanhielden, breidde de ziekte verder uit en werden zeven van de negen rassen in de onbehandelde percelen ernstig aangetast door gele roest. Enkel Vuka en Borodine bleven gevrijwaard. Er werd een duidelijk effect van de fungicidebehandeling op de aantasting door gele roest waargenomen.

Door de vochtige weersomstandigheden tijdens het voorjaar kwam **bladseptoria** algemeen voor bij de rassen in de onbehandelde percelen. Door de fungicidebehandeling werd de ziekte onder controle gehouden, ook bij de gevoelige rassen.

Meeldauw wordt steeds meer aangetroffen bij triticale. Ook dit groeiseizoen was de ziekte aanwezig. Het was weliswaar niet zo eenvoudig om rasverschillen waar te nemen, aangezien diverse rassen zo sterk aangetast waren door gele roest dat er nog weinig gezond bladoppervlak overbleef (dat door andere ziekten kon aangetast worden). De aantasting werd wel sterk beperkt door de fungicidebehandeling.

Bruine roest was vooral naar het einde van het groeiseizoen aanwezig, vooral bij het ras Borodine. Het bleek niet altijd eenvoudig om gerichte waarnemingen te verrichten omdat sommige rassen al te zwaar waren aangetast door gele roest of meeldauw.

Bij de oogst van gelijkaardige proeven in 2006, 2008, 2009, 2010 en 2011 werd door een fungicidebehandeling van de in proef opgenomen rassen een gemiddelde meeropbrengst van respectievelijk 8 %, 5 %, 1 %, 4 % en 5 % gerealiseerd. Dit was vooral te wijten aan de zeer lage ziektedruk tijdens deze groeiseizoenen.

In 2007, 2012 en 2013 werden merkkelijk grotere meeropbrengsten genoteerd. Voor 2007 bedroeg de gemiddelde meeropbrengst, gerealiseerd door de in proef opgenomen rassen, 45 %, terwijl dit voor 2012 32 % en voor 2013 24 % bedroeg. Dit was te wijten aan de efficiënte bestrijding van diverse ziektes zoals meeldauw en gele roest, die tijdens deze groeiseizoenen in sterke mate aanwezig waren.

Ook in het groeiseizoen 2013-2014 was de ziektedruk hoog door de zeer vroege en aanhoudende aantasting van gele roest en de aanwezigheid van zowel meeldauw, septoria als bruine roest. Door de fungicidebehandeling kon gemiddeld over alle rassen heen een meeropbrengst van 61,9 % behaald worden! Minimaal werd 8,7 % meeropbrengst genoteerd bij het ras Vuka, dat volledig

¹ Universiteit Gent, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen, vakgroep toegepaste biowetenschappen, Gent

ge vrijwaard bleef van gele roest. Voor het ras Joyce werd een meeropbrengst van 144,7 % genoteerd, te wijten aan de zware aantasting van gele roest. De efficiënte bestrijding van de zeer vroege en aanhoudende aantasting van gele roest bij diverse rassen en de aantasting door meeldauw bij alle rassen verklaart het succesvol effect van de ziektebestrijding.

Tabel 3.1: Landbouwcentrum Granen Vlaanderen. Effect van fungiciden op de opbrengst van triticaale 2014.

Ras	Fungicide-behandeling	Opbrengst ¹		Hectoliter-gewicht (kg)	Septoria ²	Meeldauw ²	Gele roest ²	Bruine roest ²	
		kg/ha	relatief tov. onbehandeld gemiddeld over alle rassen						relatief tov. onbehandeld per ras
Borodine	onbehandeld	8.107	100,0	64,7	6,0	7,0	9,0	4,0	
Exagone		7.870		72,1	7,0	5,0	2,0	9,0	
Joyce		3.951		63,6	7,0	8,0	1,0	9,0	
Kaulos		5.289		64,4	6,0	5,0	1,0	9,0	
Orval		7.022		66,9	5,0	6,0	2,0	9,0	
Remiko		5.870		(= 6.682	68,9	3,0	9,0	1,0	9,0
Sequenz		5.340		kg/ha)	70,4	4,0	9,0	1,0	9,0
Silverado		5.846		100,0	60,5	5,0	9,0	2,0	9,0
Vuka		10.842		100,0	73,9	6,0	9,0	9,0	9,0
Borodine	behandeld	10.196	125,8	65,1	9,0	9,0	9,0	9,0	
Exagone		11.309		72,2	9,0	6,0	9,0	9,0	
Joyce		9.668		244,7	67,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Kaulos		9.868		161,9	67,5	9,0	9,0	9,0	9,0
Orval		11.658		(= 10.824	68,4	9,0	9,0	9,0	9,0
Remiko		11.326		kg/ha)	67,8	9,0	9,0	9,0	9,0
Sequenz		11.046		206,8	73,7	9,0	9,0	9,0	9,0
Silverado		10.555		180,6	65,3	9,0	9,0	9,0	9,0
Vuka		11.790		108,7	73,4	8,0	9,0	9,0	9,0
Fras	***								
Fbehandeling	***								

¹ VC opbrengst: 3,2 %

² schaal van 1 tot 9, hoger cijfer betekent betere weerstand